

МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Газета виходить з 24 червня 1928 року

№6-7 (2752-2753)

Середа, 26 березня 2008 року

Ціна договірною

ПОДІЯ

НА БАЗІ ХНМУ ВІДБУЛОСЯ ЗАСІДАННЯ КОЛЕГІЇ ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

19 лютого 2008 року в стінах ХНМУ відбулося засідання колегії Головного управління охорони здоров'я Харківської облдержадміністрації за участю заступника міністра охорони здоров'я України В.О. Рибчука, заступника губернатора Харківської області І.О. Терехова, заступника Харківського міського голови І.М. Шурми, голови постійної комісії облради з питань охорони здоров'я материнства та дитинства В.Н. Святаша, заступників голів райдержадміністрацій районних та міських рад, районних у м. Харкові рад, керівників і головних спеціалістів Головного управління охорони здоров'я ХОДА, головних лікарів міста і області, санітарних, фармацевтичних фахівців та ін.

На порядок денний було винесено питання: "Про підсумки діяльності галузі охорони здоров'я у 2007 році та подальші перспективи", а також "Про стан виконання обласної галузевої угоди за 2007 рік". З доповідями виступили начальник Головного управління охорони здоров'я ХОДА Б.О. Волос, заступник міського голови І.М. Шурма, проректор з науково-педагогічної (лікуваль-

ної) роботи професор Ю.В. Одінець, головний санітарний лікар Харківської області І.С. Кратенко та ін.

Болючі теми охорони здоров'я озвучив з трибуни Віктор Олександрович Рибчук, який у своїй промові підкреслив, що обсяги фінансування охорони здоров'я щорічно збільшуються, і в цьому році загальний бюджет складе 32 млрд. грн. За словами заступника міністра, зарплатня працівників охорони здоров'я має вирости у чотири етапи. Також збільшаться видатки на медикаментозне забезпечення та на закупівлю виробів медичного призначення. Велику увагу В.О. Рибчук приділив державному медичному страхуванню, для чого треба створити єдиний медичний інформаційний простір. На думку заступника міністра, потрібно прийняти 2 закони – про охорону здоров'я і про заклади охорони здоров'я, які мають стати автономним суб'єктом підприємницької діяльності та отримувати фінансування не за ліжко, а за надану допомогу. Тільки при наявності всіх цих умов, підкреслив заступник міністра, можна впроваджувати державне медичне страхування.

Мова також йшла про тендерну політику, про будівництво кардіологічного центру, університетської клініки, про розширення повноважень місцевих виконавчих органів охорони здоров'я тощо.

Заступник міністра ознайомився з Харківським національним медичним університетом. Приємне враження залишилося у Віктора Олександровича після відвідування Народного музею історії ХНМУ, де директор Ж.М. Перцева провела екскурсію з історії створення та розвитку університету. Заступник міністра мав змогу побачити унікальні експонати, власні речі та фото видатних харківських вчених-медиків тощо. Після екскурсії В.О. Рибчуку від ХНМУ було подаровано книгу "Історія Харківського державного медичного університету. 200 років". Заступник міністра залишив вдячний запис у книзі відгуків музею, побажавши гідного продовження великої історії університету.

В. Захаревич

—ДАТИ—

8 березня – Міжнародний жіночий день.

9 березня – Шевченківські читання.

23 березня – Всесвітній день поезії. Всесвітній день сну.

24 березня – Всесвітній день боротьби із захворюванням на туберкульоз.

27 березня – Міжнародний день театру.

—ГРАМОТА—

Наказом Міністерства охорони здоров'я України за вагомий особистий внесок у розвиток охорони здоров'я та високий професіоналізм нагороджено почесною грамотою професора кафедри загальної хірургії **Г.Д. Петренка**, доцента кафедри біологічної хімії **А.Б. Мітряєва**, доцента кафедри дитячої хірургії та анестезіології **В.В. Лапшина**, доцента кафедри факультетської терапії **О.В. Сокруто**.

—ПОДЯКА—

За вагомий досягнення у професійній діяльності та багаторічну сумлінну працю Подякою Міністра охорони здоров'я України нагороджено провідного бухгалтера **О.І. Мухіну**, професора каф. патоморфології **М.М. Пітенька**.

—ДИПЛОМ—

У ІХ чемпіонаті України з боксу серед жінок у ваговій категорії до 52 кг за II місце дипломом Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту нагороджено студентку I медичного факультету **Віталіну Соляник**.

У чемпіонаті України з тхеквондо ВТФ у ваговій категорії 58 кг за II місце дипломом Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту нагороджено студента стоматологічного факультету **Асоюна Меружана**.

ПРЕС-СЛУЖБА ХНМУ ПОВІДОМЛЯЄ

ПРО БУДІВНИЦТВО УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ КЛІНІКИ

Згідно з Указом Президента України за № 802 від 31.08.07 "Про забезпечення підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу" та Постановою Кабінету Міністрів України за № 107 від 22.02.08 "Про затвердження Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу" передбачено будівництво університетської клініки Харківського національного медичного університету для надання стаціонарної та консультативної медичної допомоги учасникам чемпіонату, обслуговуючому персоналу, уболівальникам та населенню під час проведення ігор у м. Харкові.

Планується, що університетська клініка буде побудована на 450 ліжок загальною площею 7,5 тис. кв. м, з урахування вимог УЄФА.

Відповідно до наказу ректора в університеті розпочато широкомасштабну роботу участі ХНМУ в частині підготовки до проведення фінальної частини "Євро – 2012".

—ЛИСТ-ПОДЯКА—

Головне управління освіти і науки Харківської обласної державної адміністрації за підсумками обласного етапу VIII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика просить відзначити доцента кафедри української мови, основ психології та педагогіки **Ольгу Василівну Калініченко** за значну роботу з підготовки призера конкурсу **Євгенії Власенко**, яка посіла VI місце, та врахувати цю роботу при атестації викладача.

—ДИПЛОМ—

Наказом Міністерства освіти і науки України нагороджено студентів ХНМУ, **ПЕРЕМОЖЦІВ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ**: дипломом I ступеня – **Артема Лавриненка** (II мед. ф-т) з дисципліни "медична генетика", дипломом I ступеня – **Інну Раменську** (II мед. ф-т) з дисципліни "Психіатрія, наркологія та медпсихологія", дипломом III ступеня – **Марію Гейко** (II мед. ф-т) з дисципліни "Психіатрія, наркологія та медпсихологія", дипломом III ступеня – **Дмитра Лопіна** (I мед. ф-т) з дисципліни "Ендокринологія", дипломом III ступеня – **Ольгу Шевченко** (III мед. ф-т) з дисципліни "Педіатрія".

—ЗВАННЯ—

За багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок у розвиток медичної науки та навчально-виховний процес присвоєно звання "**Заслужений працівник ХНМУ**" доценту кафедри радіології та радіаційної медицини **Ернесту Павловичу Степанову** та завідувачу відділом бібліотеки **Неллі Олексіївні Медведєвій**.

За багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок у розвиток медичної науки та навчально-виховний процес присвоєно звання "**Заслужений професор ХНМУ**" професору кафедри мікробіології, вірусології та імунології **Неонілі Володимирівні Павленко** та професору кафедри анатомії людини **Віктору Михайловичу Лупиру**.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

ВІЗИТ БРИГАДИ КАРДІОХІРУРГІВ
ВІЛЬНЮСЬКОГО ЦЕНТРУ ХІРУРГІЇ СЕРЦЯ

У рамках Меморандуму про взаєморозуміння й співробітництво в галузі медицини між Харківським медичним університетом і Вільнюським державним університетом 11-16 лютого 2008 року відбувся другий візит бригади кардіохірургів Вільнюського центру хірургії серця.

Делегацію очолював директор центру, академік Литовської академії наук, професор Вітаутас Сірвідіс. До складу делегації також увійшли: завідувач відділення коронарної хірургії професор Гедрюс Уждавініс, провідний хірург Гінтаріс Калінаускас, завідувач відділення анестезіології Робертас Самалявічус і операційна сестра.

12 лютого відбулася зустріч представників вільнюської делегації з ректором ХНМУ професором В.М. Лісовим, де обговорювалися плани й перспективи подальшого співробітництва між університетами.

Метою візиту стало проведення спільних операцій у найбільш важкій категорії хворих з ішемічною хворобою серця й ураженням клапанного апарату серця із застосуванням найбільш сучасних методик і передових технологій.

Прооперовано шістьох хворих, з яких трьом зроблено аортокоронарне шунтування, а інші отримали штучні клапани серця замість важко уражених ревматизмом власних клапанів. Усі операції виконувалися за участю як литовських колег, так і фахівців Харківської обласної клінічної лікарні й пройшли успішно. На цей час стан хворих стабільний і відповідає важкості перенесених ними операцій.

Необхідність проведення таких практичних зустрічей обумовлена недостатнім на сьогоднішній день розвитком кардіохірургії в Харківському регіоні. Відповідно до статистики ВООЗ, щорічна кількість операцій на серці зі штучним кровообігом складає 1000 на 1 млн. населення.

Таким чином, кількість подібних операцій у нашому регіоні повинна наблизитися до 3000 на рік. Реальна цифра на сьогодні українська далеко від необхідної. Тому саме цей напрямок на сучасному етапі стає пріоритетним.

Прес-служба ХНМУ

ПАТЕНТ

Співробітниками ХНМУ одержано патенти на такі винаходи:

1. Спосіб виявлення сенсibiliзації організму до мікобактерій туберкульозу. Автори: О.М. Чернишова, Є.Я. Ніколенко, В.М. Лісовий, В.М. Абашин, С.І. Ткач, В.П. Брикалін, С.І. Морозова, О.Г. Мельник.

2. Спосіб моделювання компресійного синдрому середостіння. Автори: В.В. Бойко, А.Г. Краснояружський, К.М. Смоляник, А.В. Токарев.

3. Застосування мігреліну як речовини з протизапальними та жарознижувальними властивостями. Автори: Т.В. Звягінцева, Г.О. Сирова, Л.Т. Киричок, І.В. Трутаєв, С.І. Миронченко.

4. Застосування мігреліну як речовини з протипроліферативними властивостями. Автори: Л.Т. Киричок, Г.О. Сирова, Т.В. Звягінцева, І.В. Трутаєв, С.І. Миронченко.

5. Спосіб лікування хворих на гострі вірусні менінгіти. Автори: В.М. Козько, А.В. Сохань, М.І. Краснов.

Т.Г. Євтушенко, керівник служби інтелектуальної власності ХНМУ

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ЧИТАННЯ

“Кобзар”

Творіння великого поета – це світ високих почуттів і піднесених думок. Прочитати його книжку – означає разом з ним охопити поглядом життя для нового пізнання. Тарас Григорович Шевченко з відвагою створював нові форми поезії, відкидаючи літературні традиції. Його поезія збігається з найвищими завданнями літератури, які ставить перед нами народ: народність літератури, що всіма своїми коріннями входить в народну психіку, в його сприйняття, в його культуру, в його мову. Гуманізм, відчутний як майбутня життєва реальність, був провідною ідеєю

– пристрастю Шевченка. Ось чому “Кобзар” нам близький у наші дні. Це інструментована сльозами і горем, гнівом, надією і палкою вірою книжка про революцію. І по всій нашій країні, як мідні труби, з особливою силою і свіжістю лунають полум’яні й співучі вірші Тараса Шевченка про щасливе небо чудової України, про рідну землю, про любов до людини, – лунають і кличуть до боротьби.

Олексій Толстой, 1939 р.

***

Кобзарю, знаєш,
нелегка епоха
оцей двадцятий невгомний вік,
Завихрень – безліч.
Тиші – анітрохи.
А струсам різним утрачаєш лік...
І позивні прокотяться луною

крізь далі неосяжно-голубі...
А як же ми, співці краси земної?

Чи голоси у нас не заслабі?
Чи не потонуть у вітрах простору?
Чи сприймуть велич нової краси?...
Тарас гранітний дивиться суворо:
А ви гартуйте ваші голоси!
Не пустослів’ям пишним та барвистим,
не скаргами,
не белькотом надій,

не криком,
не переспівом на місці,
а заспівом в дорозі нелегкій.
Бо пам’ятайте,
що на цій планеті,
відколи сотворив її пан Бог,
ще не було епохи для поетів,
але були поети для епох!

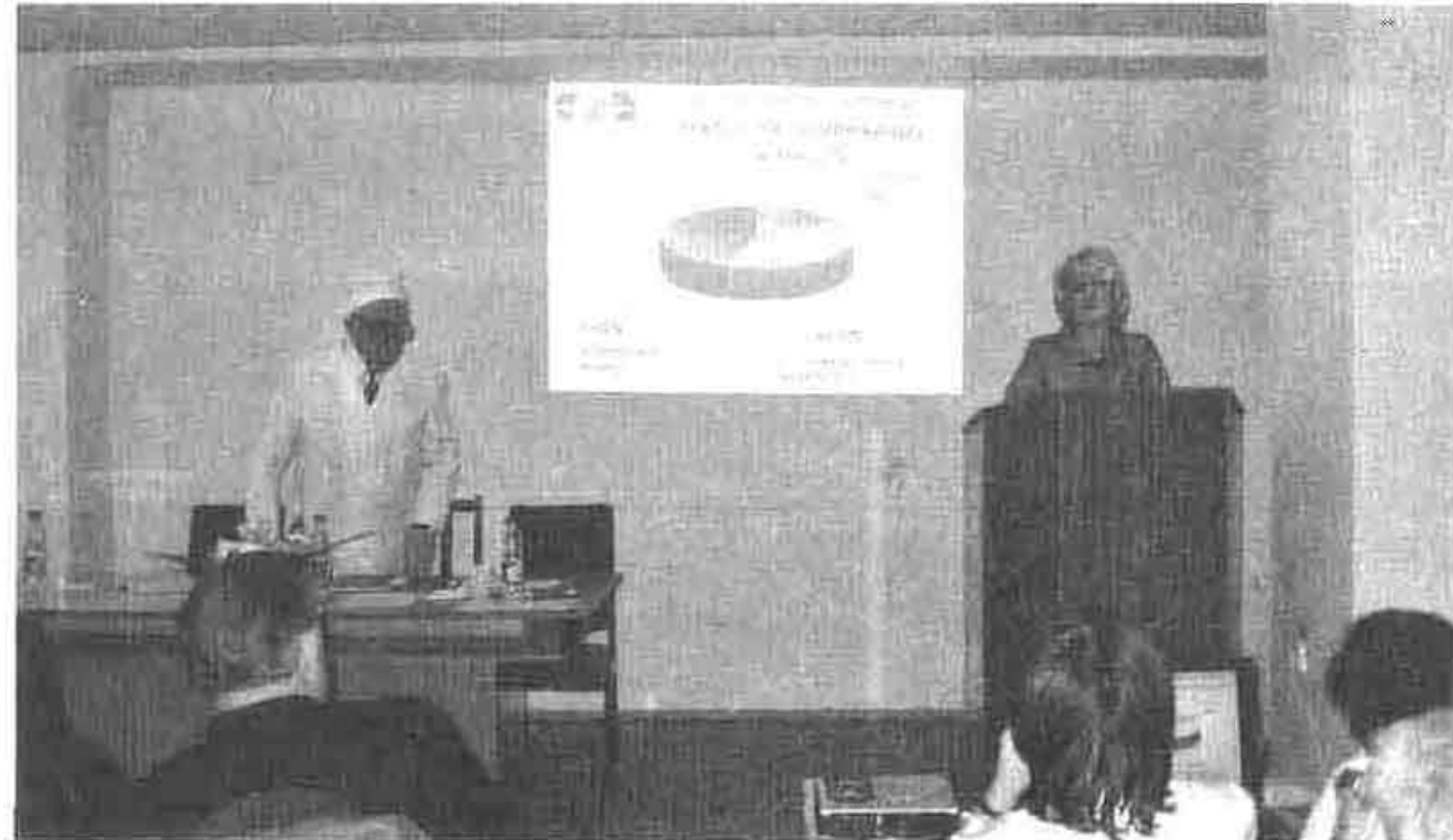
Ліна Костенко

ЗДОРОВА ДИТИНА – ЗДОРОВЕ СУСПІЛЬСТВО

Здоров’я людини, особливо, якщо це – дитина, не можна відмежовувати від її оточення: починаючи з перших хвилин життя, дитина залежить від умов, в які потрапляє, тобто питання впливу навколишнього середовища на стан її здоров’я є завжди актуальними. Це обумовило проведення науково-практичної конференції «Здоров’я дитини в сучасному просторі», яка відбулася 13 лютого на базі Багатопрофільної міської лікарні № 17, де були присутні лікарі всіх дитячих поліклінік міста Харкова.

Відкрила конференцію зав. кафедри пропедевтики педіатрії №1 д.м.н. Т.В. Фролова, яка привітала учасників і запропонувала взяти активну участь в обговоренні питань, передбачених програмою.

У вступному слові керівник відділу лікувально-профілактичної допомоги дітям і матерям управління охорони здоров’я Департаменту охорони здоров’я та соціальних питань Харківської міської ради М.А. Голубова доповіла учасникам конференції про підсумки роботи медичних закладів міста, стан надання медичної допомоги дітям і підліткам м. Харкова та пріоритетні напрями профілактичної і лікувальної роботи, яка сприятиме покращанню стану здоров’я дитячого населення. М.А. Голубова звернула увагу учасників конференції на основні проблеми надання медичної допомоги дитячому населенню й висвітлила недоліки, з якими доводиться стикатися під час аналізу роботи поліклінік міста.

Тематика конференції була присвячена найактуальнішим питанням здоров’я дітей та підлітків. Т.В. Фролова у своїй доповіді висвітлила сучасні проблеми патології кісткової системи, зокрема, її донозологічні порушення, повідомила учасників про досягнення кафедри пропедевтики педіатрії №1 та Міського лікувально-діагностичного центру метаболічних захворювань кісткової тканини у дітей, який вона очолює; звернула увагу на вплив навколишнього середовища щодо стану здоров’я дитини, закликала більше уваги приділяти питанням здорового способу життя, зокрема, якості харчування дитини.

Ці питання, але стосовно дітей грудного віку, були представлені й у докладі к.м.н., доц. Н.Ф. Стенкової, яка доповіла про сучасні аспекти вигодовування дітей грудного віку відповідно до прийнятої в Україні галузевої програми «Підтримка грудного вигодовування дітей в Україні на 2006-2010 рр.», підкресливши роль дільничних лікарів-педіатрів та сімейних лікарів.

Лікар Харківського обласного центру профілактики та боротьби зі СНІДом Т.О. Михайлова доповіла про особливості перебігу ВІЛ-інфекцій у дітей, питання нагляду та лікування їх в умовах поліклініки.

Жвавий інтерес викликали у слухачів доклади к.м.н., доцента кафедри факультетської педіатрії С.О. Губаря, який доповів про особливості ентерального харчування при цитостатичній хворобі у дітей з гострими лейкозами; к.м.н., доцента кафедри дитячих інфекційних хвороб Т.С. Копейченко про значення дієтотерапії в комплексному лікуванні кишкових інфекцій, дисбактеріозу і ацетонемічних станів у дітей; міського алерголога Л.М. Адарюкової про принципи профілактики та лікування алергії у дітей. Із заключною промовою виступив професор кафедри пропедевтики педіатрії №1 д.м.н. В.М. Коломенський, який узагальнив результати дискусій щодо обговорених під час проведення конференції питань й подякував усім учасникам за увагу.

Проведення міських конференцій, присвячених насущним проблемам педіатрії, сприятиме не тільки втіленню нових методів діагностики й лікування найбільш розповсюджених захворювань у дітей, але й більш тісному взаємозв’язку між науковими досягненнями та практичною охороною здоров’я.

Н.Ф. Стенкова,

доцент кафедри пропедевтики педіатрії № 1

ПОГЛЯД СТУДЕНТА-СТАРШОКУРСНИКА

ІХ ЦЮРІХСЬКИЙ УРОЛОГІЧНИЙ СИМПОЗІУМ

Останні 2 роки в рамках роботи нашого студентського наукового гуртка я цікавлюся новітніми технологіями в оперативній урології, зокрема, телемедициними та ендоскопічними засобами. За цією тематикою 24-25 січня у м. Цюрих (Швейцарія) проходив ІХ Урологічний симпозиум "Prostata- und Nierenzellkarzinom: Ablation oder Extirpation?", де мені пощастило побувати. Організатором був Урологічний центр клініки Хірсланден (Zentrum für Urologie, Klinik Hirslanden, Zürich) та його керівник пан Губерт Джон (Hubert John), за запрошенням якого я взяв участь у симпозиумі.

На цьому форумі обговорювалися теми діагностики та лікування раку нирки й передміхурової залози, проходили "живі" малоінвазивні урологічні операції. Симпозиум зібрав лікарів-урологів із Швейцарії, Австрії, Німеччини та Америки. Однією з найцікавіших, на мою думку, була лекція-повідь професора Віпула Пателя (Vipul Patel) з Глобального Інституту Роботів (Global Robotics Institute, Florida Hospital, USA), котра узагальнювала накопичений досвід використання роботів при операціях на простаті. Під час симпозиуму мав нагоду поспілкуватися з доповідачами та організаторами форуму (фото).

В. Пател, Г. Джон та С. Харченко (справа наліво)

Хотілося б висловити сердечну подяку всім, хто сприяв поїздці, перш за все, ректорові нашого університету професору В.М. Лісовому.

Сергій Харченко, студент V курсу, гуртківець кафедри урології та андрології

ГЕРАЛЬДИКА

ПРО ГЕРБ ХАРКІВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Герб є обов'язковим та головним елементом геральдичного комплексу будь-якого закладу. Він уособлює його належність, спрямованість, історію, традиції та є особистою ознакою самоідентифікації цілого колективу та кожного з його членів.

Геральдичне зображення завжди символічне, кожний його елемент – предмет, форма або колір – обираються не випадково, у зв'язку з чим герб стає символом того, хто його обирає.

21 лютого 2008 року на засіданні вченої ради нашого університету відбулася знакова подія – був затверджений герб Харківського національного медичного університету.

Наводимо дослівний затверджений опис герба: "Фігурний щит темно-зеленого кольору із золотим обводом. У центрі щита – жезл Асклепія золотого кольору – сучкувата дерев'яна патиця, сім разів обвита змією того ж кольору зі сріблястим черевом. На верхівку патиці накладена овальна золота табличка з написом жовтими літерами «ХНМУ». На щиті великі жовті літери грецького алфавіту: ліворуч від жезлу – Α, праворуч – Ω.

Унизу щит обпирається на згин розгорнутої золотої книги з написом жовтими цифрами «1805», угорі – на круглій золотій табличці із зображенням Малого Державного Герба України в середині.

Зовнішній край щита обгортає золотий вінець. Ліворуч – лаврова гілка, праворуч – дубова. Кожна гілка 12 разів обгорнута синьою стрічкою з жовтими краями.

Під розгорнутою книгою та вінцем міститься синя трьохфрагментна девізна стрічка з жовтими краями. На стрічці напис великими літерами латинською мовою, який виконано жовтою барвою у чорному обводі: на лівому фрагменті «VALETUDO», на середньому – «EST BONUM», на правому – «OPTIMUM».

Навколо вінця напис великими сріблястими літерами у трьох можливих варіантах: українською мовою – «ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»; російською мовою – «ХАРЬ-

КОВСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ»; англійською мовою – «KHARKOV NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY».

Як герб у цілому, так і кожний його елемент несе своє свідоме значення.

Традиційно основою будь-якого герба є геральдичний щит. У гербі нашого закладу використаний фігурний щит – загальновизнана та, на відміну від інших бойових форм геральдичних щитів, – суто декоративна форма гербового поля, що посилює впевненість про гуманістичну спрямованість медицини.

Важливий елемент нашого герба – жезл Асклепія – історичний корпоративний символ медицини, який відбиває професійну належність та призначення вищого навчального закладу. Ця ідея посилюється за рахунок використання сполучення грецьких літер Α та Ω, що символізують безперервність освітнього процесу у навчальному закладі, який охоплює середню, спеціальну, вищу освіту, післядипломну підготовку та постійне підвищення кваліфікації лікарів.

Вінець, який використаний у гербі, є елементом герба Олександра І, що свідчить про історичний зв'язок нашого закладу з Харківським імператорським університетом. Важливо, що лаврова гілка в геральдиці уособлює славу та доблесть, а дубова – силу і твердість.

НОВОСТИ

ПАМ'ЯТИ ПРОФЕСОРА С.Г. СУРУКЧИ

14 февраля в здании Харьковского медицинского общества состоялось собрание общества оториноларингологов, посвященное 145-летию со дня рождения профессора Степана Гавриловича Сурукчи – основателя и первого заведующего кафедрой оториноларингологии в Харьковском медицинском институте (1922 г.).

Собравшиеся внимательно выслушали сообщение врача-оториноларинголога, выпускника ХМУ 1954 года к.м.н. Г.М. Блувштейна о жизни и работе С.Г. Сурукчи. Григорий Моисеевич рассказал об огромном вкладе профессора в дело развития этой области медицины, о его преданности пациентам и помощи в открытии первого в Украине научно-исследовательского института оториноларингологии в 1920 г. Выступление доктора Блувштейна было проиллюстрировано интересными документами и фотографиями, предоставленными музеем истории Харьковского национального медицинского университета.

Врач Карина Эдуардовна Оганесян, родственница семьи Сурукчи, поделилась с собравшимися своими воспоминаниями.

Интересным был рассказ харьковского краеведа Валерия Берлина о дружбе Сурукчи с великим Ф.И. Шалапиным, об интересе к искусству харьковского общества конца XIX – нач. XX вв. В зале звучали романсы в исполнении Ф.И. Шалапина.

Было высказано пожелание: чаще проводить такие мероприятия, чтобы будущие поколения знали и помнили свою историю.

А.С. Овчинникова,
хранитель фондов музея истории ХНМУ

Стрічка, що обвиває вінець, свідчить про дбайливе ставлення до своєї спадщини, а розгорнута під щитом книга є символом освіти.

Важливою ознакою герба є його кольорова гама. Зелена барва у геральдиці є загальновизнаним кольором здоров'я, що підкреслює провідне професійне спрямування медиків.

Використання у гербі золотої барви, яка в геральдиці є символом багатства та знатності (слави), відображає те, що університет багатий на видатних учених, талановитих педагогів, знатних випускників та всесвітньо відомі наукові медичні школи. Використання срібла, яке в геральдиці символізує чистоту, втілює ідею гуманізму та самопожертвування медиків.

Уведений до верхньої частини емблеми Малий Державний Герб України визначає національний статус закладу. Латинський девіз герба «Valetudo est bonum optimum» – «Здоров'я – це найвище благо» – лаконічно виражає сутність роботи медиків. Напис «1805» означає рік заснування ХНМУ. Напис «ХНМУ» – аббревіатура офіційної назви закладу.

Затвердженню герба передувала майже дворічна плідна праця творчого колективу, який об'єднав ректорат та фахівців у галузі образотворчого мистецтва та геральдики.

Хочеться сподіватися, що оригінальний і неповторний за змістом та художнім звучанням герб ХНМУ виконає свою провідну функцію: консолідує та надихне весь наш прекрасний високообдарований колектив, його видатні медико-педагогічні школи на подальші творчі звершення.

В.О. Коробчанський,
член комісії з розробки
геральдичного комплексу ХНМУ,
професор

■ НАУКА БЕЗ ГРАНИЦ

«История – это не то, что было когда-то, а это люди, чьи голоса мы слышим сквозь холод времен» (Рейган Карасты)

С большой радостью приветствуем инициативу Координационного совета студенческого самоуправления II медицинского факультета по созданию рубрики «Наука без границ», которая будет знакомить нас с выдающимися учеными, их достижениями и открытиями. А.С. Пушкин когда-то справедливо заметил: «Уважение к минувшему – вот черта, отличающая образованность от дикости». Желаем успеха в работе по изучению прошлого, без которого не может быть будущего.

Ж.Н. Перцева, директор Народного музея истории ХНМУ

Палладин – фамилия необычная для русского языка. Палладинами в средние века называли доблестных рыцарей из королевской свиты, людей, верно и беззаветно служащих некоей особе. Можно утверждать, что в случае с Александром Владимировичем Палладиным фамилия оказалась «говорящей» – он всю жизнь по-рыцарски верно и преданно служил своей госпоже нейробиологии.

Выдающийся ученый и общественный деятель Александр Владимирович Палладин, ученик известных русских физиологов И.М. Сеченова и И.П. Павлова, создатель мощной научной школы, которая определила развитие не только отечественной, но и мировой биохимии, посвятил свою жизнь сложной области науки на стыке физиологии, медицины, биологии и химии, заложивший основы нейробиологии. Каким он был этот замечательный ученый?

Ученик А.В. Палладина Владимир Назаренко вспоминает: «Строг бывал с учениками и сотрудниками. И уж требовательным всегда. Принимая на работу, беседовал с претендентом только сам. Кстати, ко всем относился ровно, не разделяя на молодых аспирантов и почтенных академиков. И ко всем обращался по имени. Ведь часто бывал за границей, а там отчества нет. Случалось, ему звонили сверху и просили принять на работу сына или дочь какого-нибудь «босса». Палладин старался не при-

нимать. Считал, что толкового ученого и без протекции возьмет. А когда ему рекомендовали «обратить внимание на такого-то», специально не обращал».

Александр Владимирович родился в Москве, в семье известного русского ученого-биолога Владимира Палладина, который исследовал и фактически первым в мировой науке описал биологию дыхания: как дышат растения и что происходит с вдыхаемым воздухом в наших легких. Александр избрал стезю, близкую к научным интересам отца, и поступил в Петербургский университет на естественное отделение физико-математического факультета. Еще в студенческие годы он был удостоен золотой медали за работы по физиологии. В 1916 г. А.В. Палладин был избран профессором кафедры физиологии Новоалександровского института сельского хозяйства и лесоводства (ныне Харьковский национальный аграрный университет им. В.В. Докучаева), а с 1917 по 1920 г. читал лекции по основам биологии в Харьковском университете. В 1921 г. Александр Владимирович заведовал кафедрой физиологической химии в Харьковском медицинском институте, при которой в 1923 г. создал научно-исследовательскую кафедру биохимии, а в 1925 г. по его инициативе был образован Украинский биохимический институт, которым он руководил 44 года.

Харьковский период деятельности (1921 – 1931 гг.) Александра Владимировича был чрезвычайно плодотворным: под его руководством на кафедре биохимии проводились систематические исследования по следующим направлениям: биохимия питания, биохимия нервной системы, биохимия работы мышц. Ценным вкладом в становление нейробиологии стало положение о том, что функционально разные центры головного мозга отличаются по химическому составу, характеру и интенсивности биохимических процессов, которые в них происходят.

Оригинальный курс его лекций по основам биологической химии послужил фундамен-

том для учебника «Физиологическая химия» (с 1938 г. «Учебник биологической химии»), который выдержал 25 изданий (!) на разных языках.

И все же наиболее известным его открытием является викасол. Начавшаяся 22 июня 1941 года Великая Отечественная война диктовала необходимость оказания неотложной помощи тысячам раненых, которые истекали кровью. Ценными препаратами оказались полученные под руководством А.В. Палладина в эвакуации (г. Уфа, 1943 г.) синтетический аналог витамина К – метилнафтохинон (К3) и его водорастворимое производное – викасол. Это действенное средство не только способствовало остановке кровотечений, но и ускоряло заживление ран. Кровоостанавливающий препарат викасол в годы войны спас жизнь тысячам раненых и продолжает спасать жизни сейчас.

Александр Владимирович Палладин был не только выдающимся ученым, но и активным общественным деятелем. Он участвовал в учредительной конференции Организации Объединенных Наций, разработке устава. В 1946 году А.В. Палладина избрали президентом Академии наук Украины, которую он возглавлял 16 лет. Под его руководством появились основные институты Академии, сформировались направления научной работы. Созданный им в 1925 г. Институт биохимии – ныне всемирно известный научный центр НАН Украины, который носит имя А.В. Палладина. В память о великом ученом аудитории № 1 ХНМУ присвоено его имя.

А.В. Палладин получил широкое мировое признание благодаря работам в области нейробиологии. В 1969 году в Милане на втором Всемирном конгрессе нейробиологов ему вручили одну из четырех золотых медалей «Нейробиолог планеты».

Наталья Носуля, стипендиат Президента Украины, член Координационного совета студенческого самоуправления

Наталья Завгородняя, председатель Координационного совета студенческого самоуправления

К 75-ЛЕТИЮ СО ДНЯ ПАМЯТИ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРА 1932-33 ГГ.

Указом Президента України 2008 рік проголошено Роком пам'яті жертв Голодомору. На виконання Закону України «Про Голодомор 1932-33 рр. в Україні» та Указу Президента «Про заходи у зв'язку з 75-ми роковинами Голодомору» Харківською обласною державною адміністрацією створено організаційний комітет з підготовки та проведення в області заходів щодо вшанування та увічнення пам'яті жертв голодоморів і політичних репресій. На засіданні комітету було висвітлено інформацію про дослідницьку роботу в Харківській області, про освітні та культурні заходи, про виявлені масові поховання, забезпечення формування єдиного реєстру документів та матеріалів, наявних у регіональних архівних установах, тощо.

У свою чергу в ХНМУ розроблено й прийнято до виконання план заходів, присвячених вшануванню пам'яті жертв Голодомору 1932-33 років в Україні. У нашій газеті відкривається рубрика, де буде опубліковано серію статей, які розкривають масштаби й наслідки великої української трагедії.

Книга "Письма из Харькова"

Вице-премьер-министр Украины Иван Васюник принял участие в презентации совместного издания украинских и итальянских историков «Письма из Харькова. Голод в Украине и на Северном Кавказе в сообщениях итальянских дипломатов, 1932-1933 гг.». Книга была представлена 25 февраля 2008 года в Национальном университете «Киево-Могилянська академия» к 75-летию Голодомора в Украине. Это издание является наиболее полным собранием документальных свидетельств работников итальянских дипломатических миссий о голоде в СССР в начале 1930-х годов и содержит уникальные документы – служебные доклады правительству Италии о трагических событиях во время Голодомора в Украине и на других советских территориях. Всего в книге опубликовано 58 таких сообщений, датированных с февраля 1930 по октябрь 1934 года.

Высоко оценив труд итальянских историков, вице-премьер-ми-

нистр выразил им благодарность от имени правительства Украины, подчеркнув, что «Письма из Харькова» – это еще один канал правды, чрезвычайно нужный, мощный и объективный». По мнению должностного лица, отдавать долги памяти жертвам Голодомора не поздно никогда, как не поздно делать исторические, политические и правовые выводы из этой трагедии. «Крайне необходимо сделать, и Украина обязательно это сделает, надлежащую правовую оценку этих событий, и в частности, правовую оценку их организаторов», – подчеркнул И. Васюник. «Документы, которые легли в основу издания, были найдены в архивах МИД Италии еще 20 лет назад и изданы в 1989 году под названием «Письма из Харькова», – отметил во время презентации составитель книги, профессор истории Неаполитанского университета Андреа Грациози. По его словам, свидетельства итальянских дипломатов уникальны тем, что они раскрывают правду о Голодоморе как о сознательной и целеустремленной акции Сталина и его окружения против украинского народа. На основании этих документов ученый заключает, что цель Голодомора была связана с этническим вопросом – через террор голодом Сталин пытался уничтожить стремление украинцев к собственной государственности и, наконец, навсегда растворить Украину в Российском государстве. По убеждению итальянского историка, установление таких намерений тогдашней власти дает все основания для признания Голодомора геноцидом украинского народа. «Вполне законно будет признать эти события геноцидом, потому что они были следствием целиком сознательных поступков власти», – подчеркнул исследователь. По его убеждению, опубликованные документы будут способствовать и более глубокому осознанию европейцами сути трагических событий, происходивших в восточной Европе в начале XX века. Трагедии Голодомора должно быть отведено надлежащее место в европейской истории. «Когда это произойдет, современные политические разногласия окончательно исчезнут, и Европейский Союз сможет назвать себя действительно европейским», – отметил историк в предисловии к изданию. Эту точку зрения

ОСНОВЫ ЭТИКЕТА

**Говорят, в ногах правды нет,
однако ноги готовы поведать
всю правду об их обладателе.**

Обувь может многое рассказать о характере владельца, его аккуратности, амбициозности, чувстве стиля, роде деятельности, а также уровне доходов. Поэтому, если вы хотите произвести нужное впечатление, следует знать некоторые правила при выборе обуви для того или иного случая.

С классическим костюмом лучше всего сочетаются туфли или полуботинки с закругленным или квадратным носом. Остроносые туфли смотрятся более агрессивно и сексуально, что нежелательно в деловом образе. Единственным украшением деловых туфель должны быть накладные мысы и безупречные строчки. Какие-либо украшения, металлические пряжки, цепочки, надписи, не говоря уже о стразах, совершенно недопустимы в сочетании со строгим костюмом.

Лаковая, тисненая кожа, а также изделия из кожи рептилий и ската смотрятся очень эффектно. Такие туфли и ремень (которые, к слову, всегда должны совпадать по цвету и фактуре кожи) прекрасно дополняют самый консервативный костюм, но допустим такой ансамбль исключительно вечером.

Немалое внимание стоит уделить толщине подошвы вашей обуви. Толстая, рифленая – смотрится грубо и не по-деловому. Да и чем теплее время года, тем тоньше должна быть подошва.

Для торжественных событий существует «паркетная обувь». Стоит такая обувь достаточно дорого, но это не означает, что вы сможете носить ее годами «и в пир и в мир и в добры люди». Верх и подошва «паркетной обуви» сделаны из особо тонких материалов, и предназначена она исключительно для ношения в помещении, так что такую обувь только «в пир».

Кстати, на территории постсоветского пространства покупатель запрограммирован на покупку обуви исключительно черного цвета, тогда как во всем мире не меньшей популярностью пользуется обувь различных от-

разделяет и посол Италии в Украине Пьетро Донничи, который констатировал, что в Европе еще мало информации о Голодоморе как об одной из крупнейших трагедий в мировой истории. «До сих пор это наименее изученный и наименее известный факт по сравнению с другими глобальными трагедиями XX века, и книга поможет ликвидировать это белое пятно в европейском сознании», – подчеркнул дипломат. Похожие мысли звучали и в выступлениях украинских ученых, в частности, председатель Нацсовета по вопросам культуры и духовности Николай Жулинский отметил, что нельзя отрывать Голодомор от европейского исторического контекста. По его словам, не все западноевропейские политики и дипломаты в 1930 году были готовы к восприятию правды о событиях в СССР, и представленная сегодня книга – это одна из попыток европейцев признать свои ошибки. «Мы сегодня должны услышать голос ответственности Европы за то, что в свое время не было должным образом признано происходившее в Украине», – сказал Н. Жулинский. Издание «Письма из Харькова» подготовлено при содействии Координационного совета по подготовке мероприятий в связи с 75-й годовщиной Голодомора, Нацсовета по вопросам культуры и духовности при Президенте Украины, Министерства иностранных дел Италии и Киево-Могилянской академии.

По материалам «Международного курьера»

ОБУВЬ ДЛЯ НАСТОЯЩИХ МУЖЧИН

тенков серого, коричневого, синего цветов. Так что если хотите выглядеть строго, но не скучно, попробуйте поэкспериментировать с цветом ваших туфель.

Но не стоит забывать о такой детали как носки. Вот с их цветами исключены

любые эксперименты!

На вас могут быть великолепные туфли, но когда вы сидите нога на ногу, окружающие могут лицезреть часть вашей волосатой ноги, и все внимание будет именно на ней. Поэтому помните 3 правила:

– носки должны быть однотонными, под цвет брюк или обуви;

– носки должны быть настолько высокими, чтобы не была видна голень;

– они не должны спускаться складками.

Что касается модных тенденций в мужской обуви, то классика всегда неизменна: обувь на шнурках сейчас популярнее, чем на резинке. Нарядность придает легкий глянец кожи, а небольшая горбинка на слегка закругленных носках туфель – отличительная черта нынешнего сезона.

Довольно оригинально и смело смотрится обувь и ремень из искусственно состаренной кожи. Но если не хотите рисковать, то помните,

что строгий костюм прекрасно дополняют броуи (ботинки с накладками из кожи, украшенные дырочками и насечками).

Для праздничных событий, светских мероприятий прекрасно подойдет лакированная обувь, которая сейчас на пике моды, а также обувь и аксессуары из кожи рептилий. Выглядит она смело и по-щегоольски, так что подойдет уверенным в себе мужчинам.

Кстати, кроссовки и мокасины из замши и лака – наилучший вариант для ночного клуба или модного мероприятия со свободным дресс-кодом. Но такая обувь «не дружит» с деловым классическим костюмом. Зато эффектно дополнит обыкновенные джинсы и майку.

Летом же на пике моды будет лаковая обувь самых ярких цветов: желтого, кораллового, бирюзового. По крайней мере, большинство модных домов именно так видят мужчину лета 2008.

Если вы хотите выделиться, то в качестве нарядной обуви выберите туфли, имитирующие кожу крокодила, питона или страуса. По-прежнему актуальными остаются вставки из сеточки, ткани и всевозможные плетения.

Почему люди решили, что именно обувь транслирует наибольшее количество информации о своем владельце, а не одежда или, скажем, аксессуары, сказать трудно. Наверное, потому, что именно туфли наиболее уязвимая часть гардероба. Она связывает нас с землей и в определенном смысле показывает, как именно мы стоим на ногах в этом мире и как к нему относимся.

Е.В. Дмитриенко,

психолог учебно-научного центра ХНМУ

НЕХИМИЧЕСКИЕ ФОРМЫ ЗАВИСИМОСТИ

СОЗАВИСИМОСТЬ

В настоящее время одной из актуальных проблем современной психиатрии, имеющей как медицинское, так и социальное значение, является проблема нехимических видов зависимости, среди которых доминируют зависимость от азартных игр, компьютерная зависимость и феномен созависимости.

Люди, страдающие различными формами зависимости, редко живут в полной изоляции, обычно они живут с родственниками. Зависимость одного из членов семьи неизбежно нарушает внутрисемейные взаимоотношения. Нередко кто-то из членов такой семьи становится созависимым.

Созависимый человек – это человек, поглощенный управлять поведением другого человека, и совершенно не заботящийся об удовлетворении своих собственных жизненно важных потребностей. Это зависимость от зависимого.

Для созависимых характерны следующие особенности:

Низкая самооценка – в сознании и лексиконе созависимых доминируют многочисленные «я должна», «ты должен», «как я должна вести себя с моим мужем?» Созависимые стыдятся поведения своих зависимых родственников. Низкая самооценка определяет их стремление помогать другим, чтобы быть нужными и любимыми.

Желание контролировать жизнь других людей – созависимые считают, что только они знают, как должны вести себя другие члены семьи. Контроль над другими они осуществляют различными средствами, такими как уговоры, угрозы, принуждение, советы, подчеркивая

беспомощность окружающих.

Желание заботиться о других, спасать их. Забота о других приобретает нередко гротескные формы, выходя за разумные рамки. Они считают себя ответственными за чувства и мысли, действия и даже за судьбу зависимых членов семьи.

Многие поступки созависимых мотивированы страхом столкновения с реальностью быть брошенным, что случится самое худшее, страхом потери контроля над жизнью, страхом, который сковывает свободу выбора. Кроме страха, созависимые испытывают и другие чувства: тревогу, стыд, вину, отчаяние, негодование, иногда ярость.

Отрицание помогает созависимым жить в мире иллюзий, поскольку правда настолько болезненна, что они не могут ее вынести. Так, мать наркомана, который принимает наркотики много лет, уверена, что он может самостоятельно бросить наркотики, верит его обещаниям и раскаяниям.

Созависимые отрицают у себя наличие таковых признаков, что мешает им преодолевать собственные проблемы, просить помощи. Зависимость близкого затягивает и усугубляет, держит в дисфункциональном состоянии.

Г.А. Самардакова, доцент кафедры психиатрии, наркологии и медицинской психологии

МУЗЫКАЛЬНАЯ СТРАНИЧКА

ZAJAZZ FEST
KHARKIV

В этом сезоне харьковских меломанов ожидает беспрецедентное событие – с 21 по 24 марта пройдет Второй международный харьковский джазовый фестиваль ZA JAZZ FEST.

В культурной и музыкальной жизни Харькова джаз занимает особое место. Здесь зародилась первая в стране профессиональная джазовая школа, начался творческий путь многих ярких джазменов, которые сегодня громко заявляют о развивающейся отечественной джазовой культуре. Представить Харьков без джаза невозможно, так же как и украинский джаз без Харькова.

Сегодня харьковский джаз живет особенно насыщенной жизнью. В 2006 году первый в Харькове джазовый лейбл «K KAWA-JAZZ» выпустил дебютный альбом Сергея Давыдова «Ukrainian Jazz rounddances», ставший одним из самых ярких событий в музыкальной жизни страны. В этом же году по инициативе и при поддержке председателя наблюдательного совета Харьковского театрального центра Дмитрия Кутового была организована долгосрочная программа поддержки джаза, осуществляемая Харьковским театральным центром совме-

— МЕЛОМАНАМ —

Его Величество Клавесин!

Одним из самых последних знаменательных событий в культурной жизни города Харькова стала презентация в Харьковской филармонии нового музыкального инструмента – клавесина. Клавесин – струнно-щипковый инструмент, который был широко распространен в XVII – XVIII века, является предшественником рояля и фортепиано. На клавесине сочиняли свои произведения такие известные композиторы, как Бах, Моцарт, Гендель, Вагнер, Шуберт, Рамо. В XVIII в. клавесин был основой оркестра. «Это колонна, поддерживающая весь ансамбль, – сказал однажды Маттезон. – Его гармоничные и журчащие звуки оказывают чарующее действие». Красоты клавесина воспевают Шекспир и Лафонтен, а музыканты не переставали открыто выражать свое высочайшее уважение к нему даже тогда, когда весь мир стало завоевывать фортепиано. Клавесин был любимым инструментом знати; короли и королевы часто развлекались игрой на нем. Клавесины украшали инкрустациями, мозаикой, драгоценными камнями, золотом, слоновой костью, а нередко резьбой и рисунками знаменитых художников. Сохранились клавесины королей Марии Стюарт и Марии-Антуанетты. Как рассказывают, драгоценный инструмент французской королевы был расписан изображениями военных сцен, осады крепости, на нем даже имелся портрет Людовика XV, окруженного полководцами.

Теперь и у нас появилась возможность насладиться звучанием этого уникального инструмента, который был специально изготовлен для харьковчан известнейшей парижской фирмой «Atelier Marc Dukornet» (Франция). Настоящий инструмент ручной работы инкрустирован с обеих сторон золотом, выполнен из нескольких видов дерева – палисандра, альпийской ели и ореха. Несмотря на высокую стоимость инструмента, почти 30 тысяч евро, его приобретение стало возможным благодаря инициативе Харьковского губернатора Арсена Авакова и благотворительного фонда «Ренессанс». Необходимые средства были собраны на состоявшемся ранее благотворительном концерте музыкантов филармонии в помещении Харьковского отделения Национального банка Украины, где присутствовали представители банков города Харькова, которые и выступили меценатами данного проекта.

II международный харьковский
джазовый фестиваль «ZA JAZZ FEST»

тно с лейблом «K KAWA-JAZZ». В результате в Харьковской филармонии уже третий сезон ежемесячно проводятся «Джазовые вечера с Сергеем Давыдовым», на сцене филармонии вместе со знаменитым харьковским пианистом выступают признанные мастера джаза со всего мира. Следующим шагом Харьковского театрального центра и «K KAWA-JAZZ» стало проведение Первого международного харьковского джазового фестиваля, в котором приняли участие музыканты из Украины, России, Израиля и Польши.

Второй международный харьковский джазовый фестиваль ZA JAZZ FEST станет событием международного масштаба. География стран-участников впечатляет – США, Франция, Германия, Финляндия, Россия, Литва, Польша, Украина, Швейцария... Еще интереснее выглядит список артистов: хэдлайнерами харьковского форума станут французский пианист и композитор Martial Solal, знаменитый трубач Claudio Roditti, номинант премии Грэмми и участник составов таких легендарных музыкантов, как Dizzy Gillespie, Joe Henderson, McCoy Tyner и легендарный New York samba jazz quartet, известный во всем мире благодаря захватывающим оригинальным композициям и ярким соло Hendrik'a Merkens'a – джазового исполнителя на губной гармонике и виброфоне, которого по праву считают одним из самых виртуозных джазменов мира.

Также харьковские слушатели услышат уже знакомых по «Джазовым вечерам», но выступающих на этот раз в иных составах музыкантов: трио российского пианиста Андрея Кондакова, московско-ню-йоркского саксофониста Анатолия Герасимова, американского

вокалиста JD Walter'a, швейцарского пианиста John a Wolf'a Brennan'a. К слову, прошлый визит в Харьков вдохновил мистера Brennan'a на сочинение музыкального посвящения городу – фортепианная композиция «Харьков» впервые прозвучит на фестивале ZA JAZZ FEST.

Слушателей ждет встреча с квинтетом литовского саксофониста Петраса Вишняускаса, с Brazilian-Polish Project, российской командой Hi-Fly, трио Днепропетровской филармонии, группой Схід-Сайд, харьковскими музыкантами из Anno Domini и Aqustic Jazz Quartet и, конечно, выступление Сергея Давыдова – одного из идеологов фестиваля и его арт-директора. Еще одна задача фестиваля – поддержка харьковской школы джаза: в четвертый день форума в консерватории состоится мастер-класс Martial'a Solal'a для студентов и преподавателей.

«Задача Харьковского театрального центра – позиционирование города как места пересечения разных культур, как центра современного искусства, неотъемлемой частью которого является джаз», – сказал Сергей Давыдов.

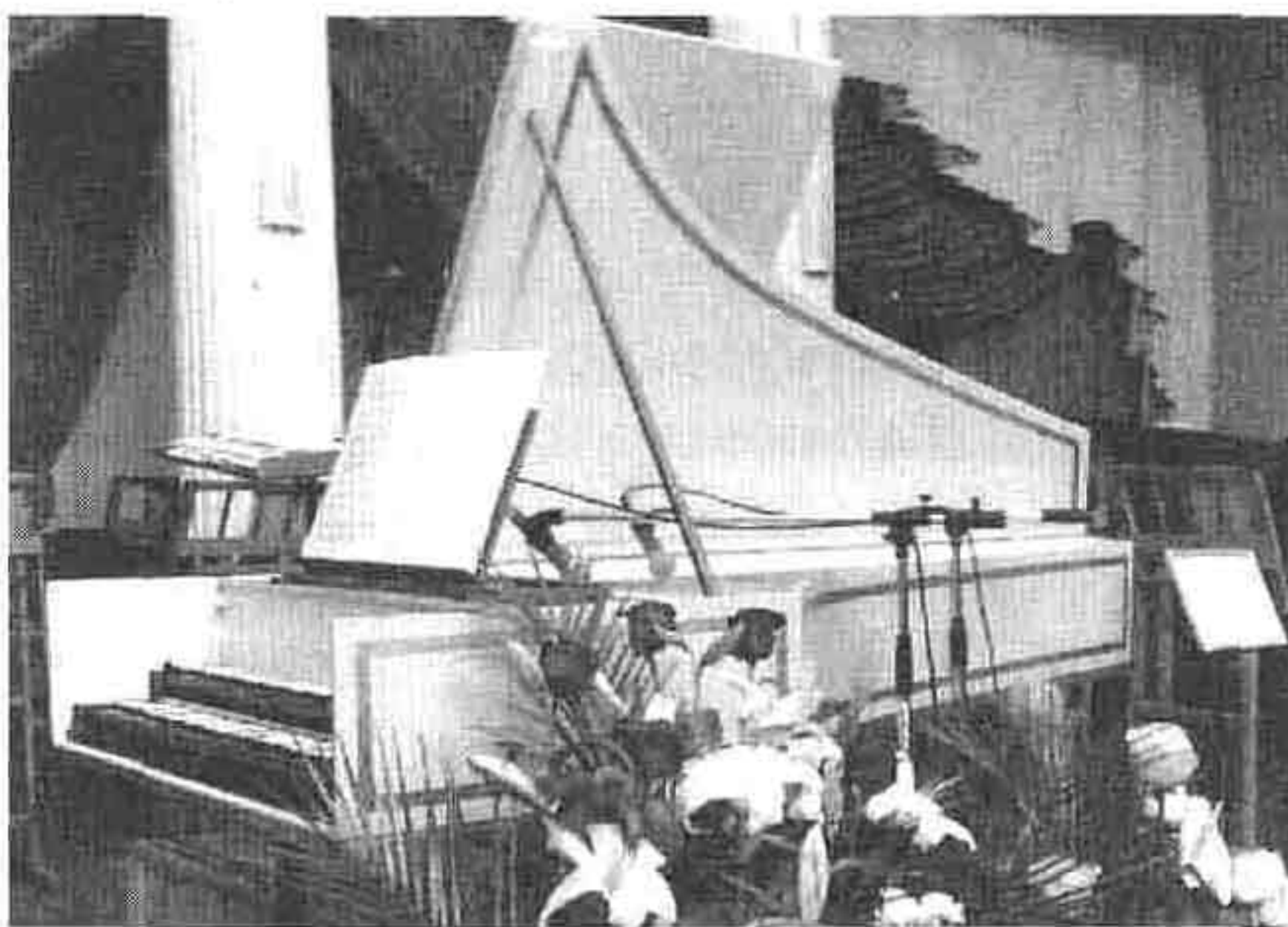
Джаз – универсальный язык общения музыкантов и слушателей, музыка лучше и полнее всего может выразить чувства и рассказать о том, что идет прямо от сердца. Сегодня во всем мире слушать джаз – модно. Это признак высокой культуры и интеллекта, это по-настоящему стильно. Самобытный харьковский джаз – настоящее достояние украинской культуры, поэтому проведение международного фестиваля в Харькове – событие важное и значимое не только для региона, но и для страны в целом.

Ольга Лапина, студкор

8 ноября 2007 года состоялась презентация клавесина в Концертном зале Харьковской филармонии, которая собрала настоящих ценителей музыкального искусства, в числе которых – губернатор Арсен Аваков с супругой, представители областной администрации, банкиры, ректоры вузов, творческая интеллигенция. На концерте были исполнены произведения Генделя, Моцарта, Файнера, Тельмана, Баха, Вивальди. Среди исполнителей произведений были известные музыканты: Татьяна Веркина, Станислав Калинин, Владимир Соляников, Мария Мировская, Анна Сагалова, Сергей Давыдов. Ректор Харьковского университета искусств, Народная артистка Украины Татьяна Веркина исполнила на клавесине фрагмент камерной кантаты на стихи Данте «Во имя Госпожи Любви». Во время концерта были исполнены произведения на клавесине в сопровождении гобоя, скрипки, фортепиано, хора Свято-Покровского монастыря, камерного хора филармонии под руководством Народного артиста Украины В. Палкина. Особое место в концерте занимали произведения на клавесине в сопровождении Академического симфонического оркестра Харьковской филармонии под руководством заслуженного деятеля искусств Украины Ю. Янко. В завершении концерта, под многочисленные аплодисменты публики, были исполнены известные композиции Поля Мориа, который в свое время широко использовал клавесин для записи своих музыкальных произведений.

С момента презентации в филармонии состоялось два концерта барочной музыки, где свое мастерство игры на клавесине показали Светлана Шабалтина (Киев) и Николай Григоров (Москва), которые в свою очередь отметили прекрасный звук и изящество инструмента. В настоящее время харьковский органист Станислав Калинин проходит специальное обучение игры на клавесине в Санкт-Петербурге и скоро порадует нас игрой на этом уникальном инструменте. Надеемся, что в будущем мы увидим немало прекрасных и незабываемых концертов с участием клавесина, который вернет себе былую славу и займет почетное место в концертных программах Харьковской филармонии.

В.В. Бондаренко, ассистент кафедры
судебной медицины и основ права
им. заслуженного профессора Н.С. Бокариуса

МУЗЫКАЛЬНАЯ ВЕСНА

Навстречу празднику весны, нежности и любви!

Весна нас радует прекрасной погодой и ласковым солнышком, а вместо весенней капели в сердцах звенит музыка!

Накануне праздника весны 8 Марта профсоюзный комитет ХНМУ подарил коллективу университета возможность побывать на творческой встрече с Народной артисткой РСФСР Ларисой Голубкиной. Живое и непосредственное общение с актрисой, романсы, прозвучавшие в ее исполнении, оставили незабываемое впечатление о вечере. Лихая и неунывающая гусар-девица из нестаряющегося фильма «Гусарская баллада» – актриса Лариса Голубкина до сих пор, несмотря на прошедшее количество лет, сумела сохранить самые ценные качества своей героини: молодой задор, оптимизм, удачу, неистребимую веру в лучшее – и остаться негаснущей звездой на небосклоне.

Для сотрудников университета, и прежде всего для женской его половины, в преддверии 8 Марта прекрасным и незабываемым подарком от ректората ХНМУ стал праздничный концерт академического симфонического оркестра Харьковской областной филармонии под управлением дирижера и художественного руководителя заслуженного деятеля искусств Украины Юрия Янко. 5 марта в актовом зале собрались истинные ценители симфонической музыки. Музыкальный вечер открыл ректор В.Н. Лесовой, который поздравил женщин с наступающим праздником и пожелал им молодости, любви и красоты! К пожеланиям ректора присоединились и весь творческий коллектив филармонии. Свои музыкальные поздравления в

адрес женщин оркестр начал воздушной увертюрой И. Штрауса к оперетте «Летучая мышь». Концерт заворожил слушателей зажигательными танцами И. Брамса, лирическим вальсом А. Хачатуряна к драме М. Лермонтова «Маскарад», динамичным «Танцем с саблями». Мы услышали мелодичные произведения И. Дунаевского, часть творческой жизни которого была связана с г. Харьковом. Бурю эмоций и аплодисментов вызвало поурри из песен Арно Бабаджаня на вечную тему любви.

Звучавшая в этот вечер в стенах университета музыка и живое общение с оркестром создали незабываемую атмосферу и весеннюю гармонию в душах слушателей. Оригинальную струю в творческое общение привнесло участие студенток университета в качестве артистов-исполнителей. Им была доверена партия на барабанах, с которой они справились блестяще!

Истинным подарком для наших женщин стала встреча с профессором В.Н. Коломенским, в исполнении которого прозвучала украинская народная песня «Взяв би я бандуру...».

Несмолкающие аплодисменты, эмоциональный настрой зала, неоднократное исполнение произведений на бис говорит о том, что музыкальная весна расцвела в наших сердцах и душах, что питает надежду на новые творческие встречи с академическим симфоническим оркестром Харьковской областной филармонии!

В. Захаревич

Рубрику ведет проф.
В.А. Коробчанский

Кесарь – греческое произношение слова «цезарь».

Криптозоология – раздел биологии, предметом изучения которого являются животные, не попавшие в научные классификации.

Кротовины – гипотетические проходы между различными частями Вселенной.

Quo ruit et lethum – «С ним атакует смерть». Девиз мушкетеров. Был написан на штандарте первой роты мушкетеров, который она получила при лейтенанте д'Артаньяне в 1661 году.

Лимит Хейфлика – лимит воспроизводства клетки. Явление, обнаруженное в 1961 году профессором Калифорнийского университета Леонардом Хейфликом. Поместив клетки органов человека в питательную среду, он показал, что каждая клетка способна совершать строго определенное количество делений – от 50 до 100. Совершив предельное число делений, клетка погибает. В 1972 году лауреат Нобелевской премии Джеймс Уотсон открыл внутри клетки генетический счетчик, не позволяющий клеткам воспроизводить себя более определенного числа раз. Счетчиком оказались теломеры – концевые участки хромосом. Увеличение числа делений клетки более биологического лимита – ведущая проблема геронтологии, связанная с увеличением продолжительности жизни человека.

СПОРТ

Всеукраїнська спартакіада

З 18 по 20 лютого у м. Яремча (Івано-Франківської області) проходила Всеукраїнська спартакіада серед студентської молоді вищих медичних навчальних закладів. Усього в спартакіаді взяли участь 15 команд, але переможцями стали лише три, розділивши почесні місця таким чином: на I місці – Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця (м. Київ), II місце посів Харківський національний медичний університет, на III – Луганський державний медичний університет. До складу команди нашого університету увійшло 6 студентів: **Юлія Коломієць** (I мед. ф-т, VI курс) – настільний теніс (VI місце), **Артем Беліков** (стомат. ф-т, IV курс) – настільний теніс (IX місце), **Олександр Діденко** (II мед. ф-т, III курс) – гирьовий спорт (I місце), **Євгеній Бабенко** (II мед. ф-т, III курс) – гирьовий спорт (III місце), **Микола Март** (III мед. ф-т, II курс) – армспорт (VI місце), **Дмитро Посохов** (I мед. ф-т, VI курс) – шахи (I місце). Переможців було нагороджено кубком та медалями. Команду до змагань готували ст. викладачі кафедри фізреабілітації, спортмедицини з курсом фізвиховання і здоров'я **А.І. Галашко** та **О.А. Білик**.

О.О. Маржина, ст. викладач кафедри фізреабілітації, спортмедицини з курсом фізвиховання і здоров'я

МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

РЕТРОСПЕКТИВА (г-та «За радянського лікаря» №18, 1941 рік)

БІЛЬШ ДІЛОВОЇ КРИТИКИ

Наша газета правдиво відбиває на своїх сторінках життя інституту. Особливо цінні та животрепетні матеріали, які освітлюють постановку викладання, якість лекцій, організацію практичних занять та ін.

Але недостатня товариська, ділова критика нашої роботи. Більше статей, подібних тим, які за останній час критикують роботу інституту з апробування дисертацій! (...)

Д. Альперн, професор каф. патофізіології

ПИСАТИ КОНКРЕТНО НЕ ТІЛЬКИ ПРО СТУДЕНТІВ

Маленька форматом, але серйозна і смілива за змістом – так хочеться сказати про газету «За радянського лікаря». Питання трудової дисципліни студентів, культури, побуту конкретно висвітлюються в газеті і, що приємно, доводяться до кінця. Це дуже помітно нам, студентам.

У двох словах хочеться висловити те, що не тільки газета, а й колектив працівників, актив газети користується серед студентів авторитетом, любов'ю. Зайдіть у редакцію, там завжди студенти, викладачі. І редактор, і секретар, і члени редакційної колегії, навіть друкарка завжди розкажуть, про що писати і як писати.

Моє побажання газеті на майбутнє – більше та конкретніше критикувати тих, хто вчить і виховує студентів, щоб у газеті, коли критикують асистентів або професорів, було менше «Ц», «К», «Т», а були б дійсні прізвища, бо іноді незрозуміло, чому про студентів пишуть конкретно, а про асистентів та професорів – не завжди.

Г. Хайлов

Листая старые подшивки, в очередной раз убеждаешься, что все-таки (все-таки!) существуют безусловные истины и ценности, которые прошли испытание многолетним опытом жизни нашего коллектива. Важно, что они навсегда запечатлены на страницах газеты-юбилея. Это преданность общему делу, служение любимой профессии, само- и взаимоуважение, взаимопонимание, сопереживание... И еще – остро чувствуешь причастность к нашей общей истории, сегодняшнему дню. Видишь, что живут славные медицинские школы, живут делами наших учителей, нашей памятью и работой, прирастают учениками.

Почтенный по человеческим меркам срок творческой жизни нашей газеты сам по себе внушает оптимизм. В связи с этим оптимистическое, автобиографическое, и, надеюсь, созвучное с мыслями моих коллег стихотворение.

Жизнь удалась.

Женили мы детей.

Любовь же к женам
только укрепились.

Идем вперед, считая по годам,
взлетая над землей,
как в молодости снилось.

Храним родных и бережем друзей,
и мыслями живем

у матерей.

В.А. Коробчанский, зав. кафедрой гигиены и экологии, профессор

ЮВІЛЯРИ

У березні цього року відзначають свій ювілей співробітники університету: професор кафедри мікробіології, вірусології та імунології **Неоніла Володимирівна Павленко**, доцент кафедри інфекційних хвороб **Емілія Олександрівна Белкіна**, доцент кафедри терапевтичної стоматології **Тетяна Вікторівна Баглик**, старший викладач кафедри патологічної фізіології **Маргарита Анатоліївна Кратінова**, доцент кафедри української мови, основ психології та педагогіки **Алла Олексіївна Ніколаєва**, в.о. доцента кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 1 **Тетяна Вадимівна Ащеулова**, професор кафедри анатомії людини **Віктор Михайлович Лупир**, професор кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я **Петро Павлович Гуйда**, завідувач кафедри інфекційних хвороб професор **Володимир Миколайович Козько**, доцент кафедри дитячої хірургії та дитячої анестезіології **В'ячеслав Васильович Лапшин**, доцент кафедри ортопедичної стоматології **Анатолій Омелянович Марюхін**, доцент кафедри епідеміології **Григорій Іванович Падалка**, доцент кафедри дитячої хірургії та дитячої анестезіології **Юрій Володимирович Пашенко**, с.н.с. ЦНДЛ **Ірина Володимирівна Нікітіна**, провідний бухгалтер **Людмила Степанівна Попович**, бібліотекар **Ніна Анатоліївна Решетнікова**, бібліотекар **Людмила Миколаївна Лукашкова**.

Шановні ювіляри!

Колектив ХНМУ вітає Вас з Днем народження!
У цей святковий день бажаємо Вам доброго здоров'я, щастя, невичерпної енергії та творчої наснаги.
Нехай здійсняться всі Ваші мрії та сподівання.

МИР ПУТЕШЕСТВИЙ

Зима в Карпатах

Вот она – зима, вот они – каникулы! Берите и наслаждайтесь! Но нет же, сидят студенты в своем душном городе и в лучшем случае на дискотеки ходят... Но только не студенты ХНМУ, благодаря нашему преподавателю А.П. Лантух. Именно она подталкивает нас к новым и новым впечатлениям, организовывая экскурсии в самые разные уголки нашей страны и не только.

Вот и этой зимой, несмотря на погодные условия, после сдачи сессии мы отправились в Карпаты кататься на лыжах. И это вовсе не важно, что многие из нас никогда не стояли на горных лыжах, зато какая гордость переполняет тебя, когда съезжаешь с горки, которая казалась неприступной, ни разу не упав!

Да, согласна, погода немного подкачала, но на то мы и студенты, чтобы не сидеть на месте. Проснувшись и увидев дождь за окном, мы поехали во Львов. Посетили там оружейную палату, Доминиканский собор, памятники и поднялись на городскую Ратушу, увидев весь город, как на ладони. Мы, конечно, очень устали, но вечером нас ожидал подарочек – наконец-то выпал снег!

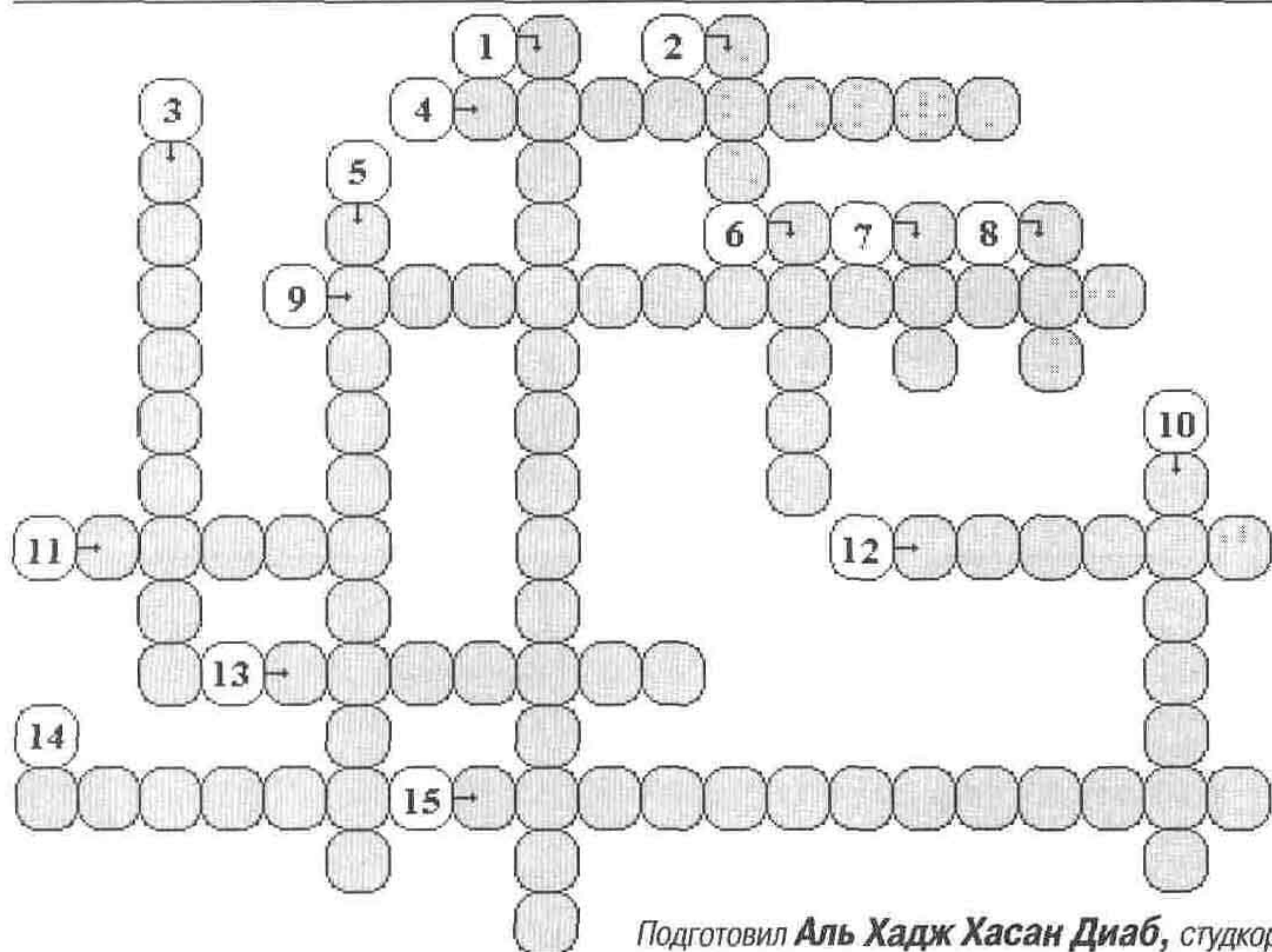
Уж потом-то мы накатались! Поехали на «соседнюю» гору Захар Беркут и по сто раз на дню поднимались на самый верх горы на бугелях и спускались на лыжах, очарованные красотой местности.

...А по вечерам, уставшие и голодные, но очень довольные, мы, словно муравьи в муравейник, сползали в столовую, где нас кормили почти как дома. А потом весь вечер и вся ночь были в нашем распоряжении...

Вот приблизительно в таком бешеном темпе и прошли все пять дней нашего отдыха. Наверное, каждый, кто хоть раз побывал в Карпатах, мечтает вернуться туда снова.

Елена Федотова, стомат. ф-т, II курс, 8 гр.

КРОССВОРД ДЛЯ ЛЮБИТЕЛЕЙ МИКРОБИОЛОГИИ

Подготовил **Аль Хадж Хасан Диаб**, студент

1. Тест, использующийся для подтверждения факта ВИЧ-инфекции.
2. Какую нуклеиновую кислоту содержит вирус герпеса?
3. Что характерно для бостонской лихорадки, вызываемой вирусом Коксаки?
4. Вирусное заболевание, протекающее с тяжелым поражением нервной системы и заканчивающееся, как правило, смертельным исходом.
5. Инфекционное заболевание, возбудителем которого является цитомегаловирус (ЦМВ).
6. Вирус семейства Orthomyxoviridae, вызывающий заболевания у человека, животных и птиц.
7. Тип нуклеиновой кислоты, содержащейся в ВИЧ.
8. Острое респираторное вирусное заболевание, характеризующееся умеренно выраженной общей интоксикацией, поражением верхних дыхательных путей, преимущественно гортани.
9. Препятствие определенными вирусами проникновению в клетку и размножению в ней других вирусов с целью обеспечения собственной репродукции.
10. Фамилия ученого, впервые выделившего вирусы ЕСНО из фекалий человека.
11. Острая вирусная болезнь, протекающая с лихорадкой, интоксикацией, миалгией и артралгией, экзантемой, лимфаденопатией, лейкопенией. Относится к трансмиссивным зоонозам.
12. Одна из самых распространенных вирусных инфекций человека, характеризующаяся лихорадочным состоянием и пузырьковыми высыпаниями, которые чаще всего локализуются на коже и слизистых оболочках.
13. Острая вирусная болезнь: характеризуется лихорадкой, общей интоксикацией, увеличением одной или нескольких слюнных желез, нередко поражением других органов и центральной нервной системы.
14. Название саркомы, характерной для заболевания СПИД.
15. Наука, изучающая вирусы, патогенные для растений и бактерий.

КО ДНЮ ПОЕЗІИ

***

Стихи растут, как звезды и как розы,
Как красота — ненужная в семье.
А на венцы и на апофеозы —
Один ответ: «Откуда мне сие?»
Мы спим — и вот, сквозь каменные плиты,
Небесный гость в четыре лепестка.
О мир, пойми! Певцом — во сне — открыты
Закон звезды и формула цветка.

14 августа 1918

М. Цветаева

НАШЕ ТВОРЧЕСТВО

Мечтать о славе можно вечно
И строить планы бесконечно,
Но без труда они пусты.
И хоть слова эти просты,
Их многие не принимают,
В воздушных замках жизнь теряют;
Ругают мир, судьбу, врагов,
Не видят собственных оков,
Которые по доброй воле носят;
Счастливый шанс у Бога просят
И не поверят никогда,
Что труд лишь строит города,
Рисует, пишет, исцеляет.
А лень и зависть убивают:
Сначала — счастье и веселье,
Потом надежду на спасенье
Из серых будней и рутины,
Из лжи и лести паутины.
Так жизнь становится нам в тягость.
Виной всему такая малость,
Как ожидание без труда,
Где «скоро» станет «никогда».

Елена Столярова, I мед. ф-т, I курс, 1 гр.

ЮМОР

☺ ☹ ☺

Студент:

– Профессор, какой величины должна быть курсовая работа?

Профессор:

– Как платье женщины: достаточно длинной, чтобы прикрывать предмет, и в то же время довольно короткой, чтобы привлечь внимание...

«Медичний університет»

Реєстраційне свідоцтво ХК № 193 від 29 червня 1994 р.

Засновник — Колектив Харківського національного медичного університету.

Газета виходить два рази на місяць

Адреса редакції: 61022, Харків, пр. Леніна, 4.

Гол. корпус,

5 поверх, тел. 707-73-60

e-mail: redakt@khdmu.bestnet.kharkov.ua

Підписано до друку 24.03.2008. Формат 60 x 90/4.

Папір офсетний. Гарнітура Таймс. Друк офсетний.

Умов. друк. арк. 4. Обл.-вид. арк. 4,5.

Тираж 500 прим. Зам. № 0319-01.

Видання підготовлено та надруковано

у ТОВ ВПЦ «Контраст».

61166, м. Харків, пр. Леніна, 40,

т. (0572) 719-49-13, 717-76-51

Реєстраційне свідоцтво ДК № 178 від 15.09.2000

За точність викладення фактів відповідальність несе автор. Рукописи не рецензують і не повертають. Точка зору авторів публікацій може не збігатися з позицією редакції. Передрук лише з дозволу редакції газети.

Редактор В. Захаревич

Коректори М. Тарасенко, Н. Дубська